

อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ISSN 8057-2038

ปีที่ ๒๐ (มิถุนายน ๒๕๕๐ - พฤษภาคม ๒๕๕๑)

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิจิตรศิลป์
ผลงานวิชาการ การค้นคว้าวิจัยในคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และบุคคลทั่วไป

เจ้าของและสำนักงาน

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์
นครปฐม ๗๓๐๐๐

ที่ปรึกษา

จันทิมา สุระเชษฐพงษ์ คณบดีคณะอักษรศาสตร์

บรรณาธิการ

อนันต์ชัย เล่าหะพันธุ์

กองบรรณาธิการ

ลัญชัย สุวังบุตร
มนวิภา เจียจันทร์พงษ์
ชุลีบูล บุรณเวช
ชุลีพร พงศ์สุพัฒน์
จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ
อััจฉรา วรรณเชษฐ

กำหนดออกและสมัครสมาชิก

ปีการศึกษาละ ๑ ฉบับ
สนใจสมัครเป็นสมาชิกและสอบถามได้ที่
นางสาวพนทิพา ศรีพินผล เลขานุการคณะอักษรศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์
นครปฐม ๗๓๐๐๐ โทร. (๐๓๕) ๒๕๕-๐๙๗

สถานที่พิมพ์

ศักดิ์โสภากาพิมพ์
๕/๔๕-๕/๕๐ ถนนซึกพระ แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐
โทร. ๘๘๑-๔๑๓๒-๔ นางโสภากา ธรรมวิทย์ ผู้พิมพ์โฆษณา

๒๐ ปี อาจเป็นเพียงระยะเวลาสั้นๆ แต่สำหรับวารสารวิชาการเช่น**อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร** นับเป็นความภาคภูมิใจของเราชาวอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพราะตลอดระยะเวลาสองทศวรรษที่ผ่านมา **วารสารอักษรศาสตร์ฯ** ก็ได้มีส่วนช่วยเพิ่มสีสันให้แก่วงวิชาการไทย โดยทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้ด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และจิตรศิลป์ของนักวิชาการไทยและเทศทั้งในและนอกคณะอักษรศาสตร์ฯอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังสามารถออกวารสารฯได้ปีการศึกษาละ ๒ ฉบับโดยตลอด (ยกเว้นในระยะเวลา ๔-๕ ปีที่ผ่านมาได้รวมพิมพ์วารสารฯประจำปีฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ เป็นฉบับเดียวกันแต่ก็ได้เพิ่มปริมาณหน้าให้มากขึ้นกว่าฉบับปกติ) **วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร** ก่อกำเนิดขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๒๐ ในสมัยที่ศาสตราจารย์ ดร.เจตนา นาควัชระ เป็นคนบดฯ ในปีแรกๆ วารสารฯได้รับเงินบริจาคจากคณะกรรมการประจำคณะอักษรศาสตร์ เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์ ต่อมา คณะอักษรศาสตร์ฯจึงได้จัดสรรงบประมาณได้ให้เป็นประจำทุกปี ซึ่งทำให้คณะบรรณาธิการชุดต่างๆ ที่ผลัดเปลี่ยนกันเข้ามาจัดทำวารสารฯสามารถทำได้ด้วยความราบรื่น

อย่างไรก็ดี ในภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยและค่าเงินบาทต้องลอยตัวอย่างไม่รู้ค่าของตัวเองเช่นทุกวันนี้ การจัดทำวารสารฯปีละ ๒ ฉบับจึงเป็นสิ่งที่กระทำได้ยาก **วารสารอักษรศาสตร์ฯ** จึงจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับภาวะการณดังกล่าวนี้ด้วย โดยเปลี่ยนกำหนดการออกเป็นปีการศึกษาละ ๑ ฉบับเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการต้องจัดทำปก ๒ เล่มและการเข้ารูปเล่ม แต่ก็จะพยายามรักษาปริมาณของหน้ากระดาษไว้ คืออย่างต่ำประมาณ ๑๖๐-๑๘๐ หน้า/ฉบับ ซึ่งคงทำให้ผู้อ่านได้อ่านบทความได้อย่างจุใจเหมือนเดิม

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ ๒๐ (มิถุนายน ๒๕๔๐ - พฤษภาคม ๒๕๔๑) นี้มีแนวเรื่องในด้าน “ภาษาและวรรณกรรม” และได้รับความอนุเคราะห์บทความจากอาจารย์ประจำคณะฯ ของภาควิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาฝรั่งเศส ภาควิชาประวัติศาสตร์ และบุคลากรต่างคณะและมหาวิทยาลัย รวมทั้งคุณองคาร กัลยาณพงศ์ กวีซีไรต์ (พ.ศ. ๒๕๒๙) และศิลปินแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๒) บทความต่างๆ และกวีนิพนธ์คงจะส่องสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราว บทบาท สีสัน และคุณค่าของวัฒนธรรมทางภาษาและวรรณกรรมซึ่งเป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุด กองบรรณาธิการขอถือโอกาสขอบคุณผู้มีส่วนร่วมทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบันในการสนับสนุนการจัดทำ**วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**จนก้าวเดินมาถึงปีที่ ๒๐ นี้ โดยเฉพาะศาสตราจารย์ ดร.เจตนา นาควัชระ ผู้ผลักดันให้เกิดวารสารฯ ซึ่งท่านก็ได้เกษียณอายุราชการในปีนี้อย่างดี และคนบดคณะอักษรศาสตร์ฯที่ได้กรุณาจัดสรรงบประมาณมาเพิ่มเติมในการจัดพิมพ์วารสารฯ ที่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๓๐ อย่างไม่คาดฝันจากพิษของค่าเงินบาทที่ลอยตัวมาตั้งแต่ต้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๐ การปรับค่าเงินบาทในครั้งนี้ได้สร้างความเจ็บปวดแก่พวกเราทุกคน และคงเป็นเหตุการณ์ที่ต้องจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ตลอดไป

อักษรศาสตร์

ISSN 8057-2038

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีที่ ๒๐

(มิถุนายน ๒๕๔๐ - พฤษภาคม ๒๕๔๑)

ฉบับภาษาและวรรณกรรม

สารบัญ

การปรับปรุงอักษรและอักษรวิธีไทย

สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม

๕

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ

วรรณคดีร้อยกรองกับปริบททางสังคมและความนิยมของยุคสมัย

๒๒

กุสุมา รัชชมนี

พระปรีชาญาณด้านภาษาในการตั้งนามสกุลของ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

๓๗

มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์

นางนพมาศ : นางเอกที่ถูกมองข้าม

๗๕

สายวรุณ น้อยนิมิตร

ดุห์พัต อัล นาฟีส (Tuhfat al-Nafis) ชาวบูกิส และชาวมาเลย์

๑๑๒

บทวิเคราะห์วรรณกรรมประวัติศาสตร์ของโลกมลายู

ซุลีพร พงศ์สุพัฒน์

สุนทรภู่อำมอญ

๑๔๔

วัฒนา บุรกลีกร

กาษิตไทด้า

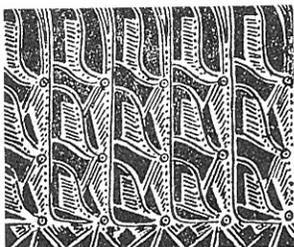
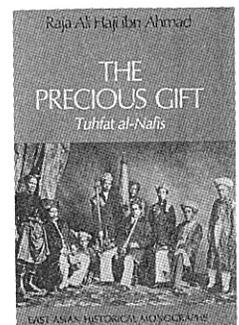
๑๖๘

ทวี สว่างปัญญากร

โทรเลขจากเมืองเอมส์ : การแปลงสารกับการเกิดสงครามฝรั่งเศส-ปรัสเซีย ค.ศ. ๑๘๗๐-๑๘๗๑

๑๗๓

อนันต์ชัย เลหาะพันธุ์

๕๔

ฉินสถานติมหาประกาศ

พรเพ็ญ อันตระกูล

๑๐๙

จะร่ำลาอาลัยไปปรโลก

อังคาร กัลยาณพงศ์

๑๕๑

กวีนิพนธ์ฝรั่งเศสร่วมสมัย :

บทแนะนำและแนวทางการอ่านบทกวี

อัจฉรา วรรณเชษฐ์